Komenda Główna Straży Granicznej
Biuro Ochrony Informacji Niejawnych
02-514 Warszawa Al. Niepodległości 100

Warszawa dnia 30.06.2011 r.

Informacja z kontroli przeprowadzonej w Nadwiślańskim Oddziale Straży Granicznej w terminie od dnia 03.03.2011 r. do dnia 31.03.2011 r.

Na podstawie § 4 pkt 6 Zarządzenia Nr 11 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 02 czerwca 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organy i jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. Urz. MSWiA Nr 7, poz. 29 oraz Nr 9, poz. 44), zwanego dalej „Zarządzeniem Nr 11", w związku z ustawą z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) Biuro Ochrony Informacji Niejawnych KGSG, przeprowadziło w dniach 03.03.2011 r. - 31.03.2011 r. w Nadwiślańskim Oddziale Straży Granicznej (NwOSG) kontrolę problemową w zakresie „Kontrola zastosowanych środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę danych osobowych przetwarzanych w dokumentacji medycznej, profilaktycznej i psychologicznej w Nadwiślańskim Oddziale Straży Granicznej".

Zarządzającym kontrolę był, z upoważnienia Komendanta Głównego Straży Granicznej, Dyrektor Biura Ochrony Informacji Niejawnych Komendy Głównej Straży Granicznej - płk SG Krzysztof Gawęda.

Okres objęty kontrolą: od dnia 01.01.2010 r. do dnia 31.03.2011 r.

W okresie objętym kontrolą, kierownikiem podmiotu kontrolowanego był ppłk SG Mariusz Piętka - Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej.

Kontrole przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu kontrolnego:

płk SG Grzegorz Wieczorek – radca w Biurze Ochrony Informacji Niejawnych Komendy Głównej Straży Granicznej,

Członkowie zespołu kontrolnego:

- por. SG Stefan Gągała - starszy specjalista Wydziału Bezpieczeństwa Teleinformatycznego i Ochrony Danych Osobowych Biura Ochrony Informacji Niejawnych Komendy Głównej Straży Granicznej,

- ppor. SG Jolanta Bilińska – starszy specjalista Wydziału Bezpieczeństwa Teleinformatycznego i Ochrony Danych Osobowych Biura Ochrony Informacji Niejawnych Komendy Głównej Straży Granicznej.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym przez zespół kontrolny w dniu 07.04.2011 r. i kierownika podmiotu kontrolowanego w dniu 22.04.2011 r. oraz w wystąpieniu pokontrolnym przesłanym kierownikowi podmiotu kontrolowanego w dniu 12.05.2011 r.

W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych zespół kontrolny dokonał kontroli zastosowanych środków organizacyjnych i technicznych zapewniających ochronę danych osobowych przetwarzanych w dokumentacji medycznej, profilaktycznej i psychologicznej w NwOSG poprzez sprawdzenie:

1) sporządzonego przez Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej zestawienia zbiorów, w których funkcjonariusze i pracownicy NwOSG przetwarzają dane osobowe, z wykazem zbiorów danych osobowych,
2) posiadania przez funkcjonariuszy i pracowników upoważnień do przetwarzania danych osobowych,
3) sposobu realizacji prawa dostępu osób w trybie art. 32 i 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r., Nr 101 poz. 926 ze zm.),
4) stopnia znajomości zasad postępowania z dokumentami zawierającymi dane osobowe, w szczególności znajomości dokumentacji - Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych i Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych, przez osoby przetwarzające dane osobowe,
5) sposobu udostępniania danych osobowych,
6) sposobu zabezpieczenia wybranych stanowisk komputerowych, na których przetwarzane są dane osobowe zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U. Nr 100, poz. 1024) i Instrukcją zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych,
7) sposobu postępowania z dokumentacją zawierającą dane osobowe zawarte w dokumentacji medycznej, profilaktycznej i psychologicznej, w tym sposobu zabezpieczenia budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń, tworzących obszar, w którym są one przetwarzane.

Po przeprowadzeniu kontroli zespół kontrolny ocenił pozytywnie z zastrzeżeniami skontrolowaną działalność w NwOSG, z uwagi na fakt, że nie wystąpiły przesłanki oceny negatywnej, a stwierdzone nieprawidłowości nie miały zasadniczego wpływu na ochronę danych osobowych.

Sformułowana ocena wynika z następujących ustaleń kontroli:

1. W zakresie zbiorów danych, w których funkcjonariusze i pracownicy NwOSG przetwarzają dane osobowe:

Zespół kontrolny stwierdził, iż wskazane przez Komendanta NwOSG, w sporządzonych zestawieniach, zbiory danych, w których funkcjonariusze i pracownicy NwOSG przetwarzają dane osobowe, są zgodne z „Wykazem zbiorów danych osobowych, których administratorem jest Komendant Główny Straży Granicznej" oraz z „Wykazem zbiorów danych osobowych, których administratorem jest Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej" i Aneksem nr 1 do „Wykazu zbiorów danych osobowych, których administratorem jest Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej".
Niemniej jednak zespół kontrolny stwierdził, iż „Wykaz zbiorów danych osobowych, których administratorem jest Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej" jako podstawy prawne prowadzenia zbiorów przywołują akty prawne rangi rozporządzeń.
Zgodnie z art. 27 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanie danych tzw. „szczególnie chronionych" jest dopuszczalne na podstawie ustawy. Dlatego też, w odniesieniu do zbiorów danych, w których przetwarzane są dane, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, w kolumnie „Podstawa prawna utworzenia zbioru", obok przywołanych już rozporządzeń, należy wymienić również akt prawny rangi ustawowej.

2. W zakresie posiadania przez funkcjonariuszy i pracowników upoważnień do przetwarzania danych osobowych:

   Zespół kontrolny dokonał sprawdzenia posiadania upoważnień do przetwarzania danych osobowych przez wybrane osoby wskazane w sporządzonych przez Komendanta NwOSG zestawieniach, jako osoby przetwarzające dane osobowe w zakresie dotyczącym kontroli. Przedłożone zespołowi kontrolnemu upoważnienia do przetwarzania danych osobowych uprawniają wymienione w nich osoby do przetwarzania danych osobowych w zakresie, w jakim zostały one wydane.

   Wszyscy skontrolowani funkcjonariusze i pracownicy przetwarzający dane osobowe w kontrolowanym zakresie posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych.

3. W zakresie sposobu realizacji prawa dostępu osób w trybie art. 32 i 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r., Nr 101 poz. 926 ze zm.):

   Zespół kontrolny ustalił, że prawo dostępu osób, których dane dotyczą, w trybie art. 32 i 33 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych realizowane jest zgodnie z przepisami.

4. W zakresie stopnia znajomości zasad postępowania z dokumentami zawierającymi dane osobowe, w szczególności znajomości dokumentacji - Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych i Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych, przez osoby przetwarzające dane osobowe:

   Na podstawie uzyskanych odpowiedzi na kierowane do wybranych osób pytania dotyczące znajomości zasad określonych w przepisach o ochronie danych osobowych, zespół kontrolny ustalił, że pytane osoby znają zasady postępowania z dokumentami zawierającymi dane osobowe, a w szczególności znają przepisy Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych i Instrukcji zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych.

5. W zakresie sposobu udostępniania danych osobowych:

   Zespół kontrolny ustalił, że udostępnienia danych medycznych odbywały się:

- na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2006, Nr 234, poz.1694 z późn. zm.),
- na podstawie przepisów szczególnych, które nakładają obowiązek przekazywania wymienionych danych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Zakładu Emerytalno – Rentowego,
- osobom trzecim - tylko za pisemną zgodą osób, których dane dotyczą.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że dane osobowe udostępniane są zgodnie z przepisami.

6. W zakresie sposobu zabezpieczenia wybranych stanowisk komputerowych, na których przetwarzane są dane osobowe zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz.U. Nr 100, poz. 1024) i Instrukcją zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych:

   W trakcie czynności kontrolnych zespół kontrolny ustalił, że przetwarzanie danych osobowych w ramach dokumentacji medycznej, profilaktycznej i psychologicznej odbywa się przy wykorzystaniu systemów teleinformatycznych.

   W wyniku oględzin stanowisk komputerowych, na których przetwarzane są dane osobowe stwierdzono, że stanowiska komputerowe zabezpieczone są zgodnie z przepisami rozporządzenia i przywołaną Instrukcją, za wyjątkiem jednego stanowiska komputerowego, które nie było zabezpieczone przy wykorzystaniu środków bezpieczeństwa na poziomie podwyższonym, określonym w przepisach.

7. W zakresie sposobu postępowania z dokumentacją zawierającą dane osobowe zawarte w dokumentacji medycznej, profilaktycznej i psychologicznej, w tym sposobu zabezpieczenia budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń, tworzących obszar, w którym są one przetwarzane:

   Po dokonaniu sprawdzenia sposobu postępowania z dokumentacją zawierającą dane osobowe pochodzące z dokumentacji medycznej, profilaktycznej i psychologicznej, w tym sposobu zabezpieczenia budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń, tworzących obszar, w którym są one przetwarzane, zespół kontrolny ustalił, że sposób przetwarzania danych oraz obiegu informacji w odniesieniu do dokumentów z przeprowadzonych badań psychologicznych z wyłączeniem opinii psychologicznej jest niezgodny z § 17 i 18 decyzji Nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25.02.2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej oraz art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, ponieważ nie wszystkie dokumenty wchodzące w skład dokumentacji z badań psychologicznych są ewidencjonowane, w wyniku czego nie ma możliwości zweryfikowania, a więc i rozliczenia, jakie dokumenty i w jakiej ilości stron wchodzą w skład wymienionej dokumentacji.

   Ponadto zespół kontrolny w ramach kontroli sposobu włączenia do akt osobowych wyników ocen, opinii psychologicznych oraz sprawozdań z badań psychofizjologicznych w wybranych Teczkach akt osobowych, stwierdził nieopieczętowanie koperty z opinią badania psychologicznego w Teczce akt osobowych oraz zastosowania różnych technik zabezpieczenia kopert z opiniami zawierającymi opinie z badań psychologicznych w czterech teczkach akt osobowych.

Z uzyskanych pisemnych wyjaśnień wynika, że brak jest w Straży Granicznej uregulowań określających szczegółowo formę zamknięcia i opieczętowania koperty. Wypracowano więc praktykę zaklejania kopert przy pomocy oryginalnego kleju koperty oraz opieczętowania pieczęcią w miejscu sklejenia/zamknięcia koperty. W przypadku, gdzie istnieje ryzyko rozklejenia się i właściwego zabezpieczenia koperty, użyto dodatkowo taśmy klejącej. Przepisy obowiązujące w formacji nie określają również, w jaki sposób powinny być opieczętowane koperty. Nie wskazano jaką pieczęcią należy opatrzyć kopertę, w ilu i jakich miejscach powinna być przystawiona pieczęć na kopercie. Opinia z badania psychologicznego nie została opieczętowana z uwagi na brak, w chwili sporządzania przedmiotowej opinii psychologicznej oraz w momencie włączania jej do akt osobowych funkcjonariusza uregulowań prawnych zobowiązujących do opieczętowania koperty. Obowiązujące wówczas przepisy regulowały zabezpieczenia wymienionego dokumentu poprzez zamknięcie ich w kopercie. Przepisy polecające pieczętowanie kopert zawierających badania psychologiczne i psychofizjologiczne weszły w życie w maju 2007 r.

Z uwagi na powyższe oceny i ustalenia, zespół kontrolny wniósł o realizację niżej wymienionych wniosków:

1) przywołać akt prawny rangi ustawowej w kolumnie „Podstawa prawna utworzenia zbioru obok przywołanych już rozporządzeń, w odniesieniu do zbiorów danych zawartych w „Wykazie zbiorów danych osobowych, których administratorem jest Komendant Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej", w których przetwarzane są dane, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy,

2) na stanowisku komputerowym, do którego zespół kontrolny miał zastrzeżenia zastosować środki bezpieczeństwa na poziomie podwyższonym, określone w przepisach.

3) zastosować, w odniesieniu do dokumentów z przeprowadzonych badań psychologicznych, wymaganie wynikające z § 17 i 18 decyzji Nr 59 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 25.02.2010 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji kancelaryjnej w Straży Granicznej w związku z art. 38 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych pozwalające na możliwość zweryfikowania, a więc i rozliczenia, jakie dokumenty i w jakiej ilości stron wchodzą w skład przechowywanej w PZOZ NwOSG dokumentacji,

4) opracować, w uzgodnieniu z dyrektorem Biura Kadr i Szkolenia KGSG, wzorcowy i jednolity sposób włączania do akt osobowych ocen, opinii psychologicznych oraz sprawozdań z badań psychofizjologicznych.

W dniu 10.06.2011 r. Kierownik podmiotu kontrolowanego poinformował zarządzającego kontrolę o sposobie wykorzystania uwag zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym.

Kierownik zespołu kontrolnego
płk SG Grzegorz Wieczorek